

Бырайыак

“Кун бытархайа” (уус уран айымньы)

Толордо “Мичил” оҕону сайыннарар киин иитээччитэ:
Лукина Евдокия Спартаковна

Актуальна:

Кэнники сылларга төрөөбүт тылбыт туттуллар эйгэтэ кыараан, тыл толору кыаҕа туһаныллыбат буолла. Оҕо телевизор, компьютер, интернет нөнүө билиини-көрүүнү ылара элбээтэ. Төрөөбүт тылын билэргэ, ийэ тыл баайын өйдүүргэ дьулуһуута намтаата, тылбыт саппааһа дьадайда. Нуучча, атын да араас омук тылын кыбытан санарар буолла.

Саха оҕото кыра эрдэбиттэн төрөөбүт буоруттан силистэнэн-мутуктанан итиллииннэбинэ үтүө үгэстэрин, чахчы бааччы этигэр хааныгар инэриннэбинэ Саха омук быһыытынан чэчирии сайдыаҕа. Оҕоно норуот кутун-сүрүн инэрэргэ уус уран айымньылар сүдү суолталаахтар. Оскуолаҕа киириэн иннинээҕи саас – оҕо барыны бары сэнээрэр, түргэнник ылынар кэмэ, онон бу кэми куоттарбакка төрөөбүт ийэ тылын – өһүн, сүөгэйдин – сүмэтин оҕоно инэриэхтээхпит. Ол иһин бу проегы саҕалаатым.

Сыала:

Уус-уран айымнны нөнгүө оџо төрөөбүт тылынан санарар сангатын байытыы.

Соруктара:

- Оџо сааһын учуоттаан, уус-уран айымннылары наардааһын.
- Тылларын саппааһын байытыы, уустаан-ураннаан, кэпсэтэр уонна кэпсиир дьобурдарын, уобарастаан толкуйдуур, онорон көрөр сатабылларын сайыннарыы.
- Уус-уран айымнны нөнгүө төрөөбүт төрүт тылын, культуратын ингэрэн дойдутун ытыктыырга иитии.

Сабажалаан көрүү

- Уус-уран айымньыттан үтүөнү куһаңаны ырынгалаан билэр, айымньы сүрүн дьоруойдарын таба сыаналыыр, бэйэтин санаатын, сыһыанын этэр. Айымньы сүрүн көрүнгүнерин остуоруйа, кэпсээн хоһоон диэн араарар. Сорох айымньы ис хоһоонун ааптар тылын-өһүн уларытан бэйэтин тылынан кэпсиир, ыйытыларга хоруйдуур, хоһоону дорбоонноохтук аафар. Тэттик кэпсээннэри, остуоруйалары айар.

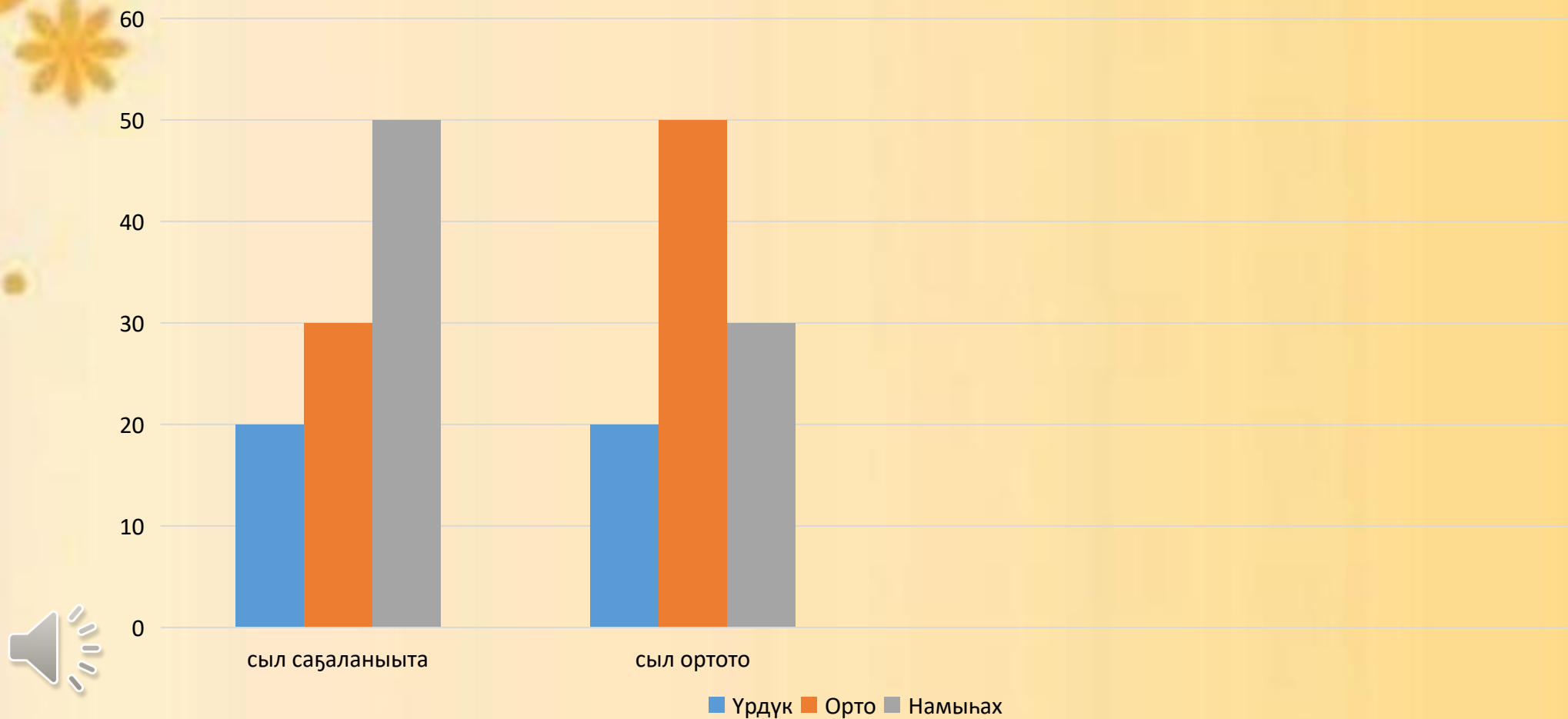
Кэтээн көрүү («Истоки» программа)

Кэтээн көрүүбүт үөрэх дылын устата 3 ытыллар,
4 критерийынан оҕолору кэтээн көрөбүт

- Дорҕоону сөпкө истэр
- Толору этиини онорор
- Хартыынанан ситимнээхтик сангаран тэттик кэпсээни кэпсиир
- Бэйэтин санаатын толору этинэр

Кэтээн көрүү түмүгүнэн 3 үктэлинэн сыаналыбыт (Үрдүк, орто, намынах)

Туттар ньымалар:

- Бэсидэлэр
- Викториналар
- Дидактическэй оонньуулар
- Тарбах оонньуулар
- Өбүгэлэрбит оонньуулар
- Остуоруйалары оонньоохун (драматизация)
- Уус-уран айымньы араас көрүнгүн киллэри, кэпсэти, сэхэргэһи, ырытыһы
- Оҕо түргэнник өйүгэр хатыырыгар мнемотехника туттуу.
- Оҕо баҕатын көбүтэн араас формалары туһаны ютуб каналга уонна инстаграмга таһаары

Проект хаамыята:

- Бэлэмнэний этаба
- Практической этаба
- Түмүк

Бэлэмнэний этаба:

- Методическай литератураны ырытыы, тутгар маллары, атрибуттары, музыканы, көстүүмнэри талыы, бэлэмнээһин
- Оҕо сааһыгар сөптөөх дидактическай материаллары, эйгэни тэрийии
- Картотекалары санардыы
- Кэтээн көрүү ыытыы(мониторинг)
- Төрөппүккэ анкетирование ыытыы
- Былаан онгостуу

Практической этаба: (проект ис тутула).

- Перспективнай былааным устун, оџо тѳрѳѳбѳт тылынан санарар санатын байытан, араас оонњуу албастарын туттан, оџо интириѳнин тардан ѳлѳни ытыы
- Былааным ситѳрин туѳугар тѳрѳпѳтѳтери кытта ыкса ситимнѳѳх ѳлѳлѳнии.
- Оџо айар дѳѳѳурун сайыннарар туѳугар араас жанр нѳнѳѳ драматизация туруоруу. Оџону киѳн ѳйгѳѳѳ таѳаарыы.

Түмүк :

- Түмүк кэтээн көрүү ыытыы
- Проект үлэтин анализтааһын
- Кэлэр сыллаабы үлэ былаанын торумнааһын.

